

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№9 (263) ЧЭРВЕНЬ 2019 ГОД

БЕСПРАЦОЎЕ

НЕ ЗАНЯТЫЯ Ў ЭКАНОМІЦЫ

78 грамадзян Светласельскага сельсавета былі прызнаныя не занятымі ў эканоміцы.

Пасяджэнне раённай камісіі па садзейнічанні занятасці насельніцтва прайшло ў Светласельскім сельсавеце. На сённяшні дзень Светласельскі сельсавет – адзін з буйнейшых у раёне, таму першапачаткова правяралася інфармацыя аб уключэнні ў базу больш за 200 жыхароў вёсак і аграгарадкоў, размешчаных у сельсавеце.

Мясцовымі чыноўнікамі былі падведзены вынікі работы, якая праводзіцца з асобамі, уключанымі ў базу даных працаздольных грамадзян, не занятых у эканоміцы.

Таксама члены камісіі праводзяць прафілактычную работу з асобамі, якія не працуюць доўгі час і не праяўляюць жаданне працаўладкавацца.

Гэтыя грамадзяне былі праінфармаваныя пра ўключэнне ў базу, адначасова ім тлумачыліся магчымасці працаўладкавання, занятасці ці самазанятасці, нагадвалася, што незанятыя ў эканоміцы грамадзяне аплачваюць гарачую ваду, а з 1 кастрычніка 2019 года і ацяпленне па поўных тарыфах.

У выніку 12 грамадзян прадставілі ў камісію дакументы аб сваёй рабоце, 6 – аб навучанні, 4 аказана дапамога ў афармленні самазанятасці, 69 грамадзян прадставілі дакументы аб наяўнасці зямельнага ўчастка і вырошчванні сельскагаспадарчай прадукцыі на ім.

Як вынік, зараз у базе засталося 140 грамадзян, якія пражываюць на тэрыторыі сельсавета: у адносінах да 78 грамадзян прыняты рашэнні камісіі аб прызнанні іх занятымі ў эканоміцы, з 62 працягваецца работа па прыцягненні іх да занятасці.

Начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне райвыканкама Святлана Валекава паведаміла, што службай занятасці ў мінулым годзе дапамога ў працаўладкаванні аказана 260 грамадзянам, з іх 36 – са Светласельскага сельсавета (25 – уладкаваны на працу, 9 – накіраваны на аплачваемыя грамадскія работы, 2 – накіраваны на абучэнне), за чатыры месяцы бягучага года дапамога аказана 32 чалавекам, з іх 9 – жыхары сельсавета (3 – працаўладкаваны, 6 – накіраваны на грамадскія работы). Грамадзяне пераважна занятыя на работах па добраўпарадкаванні.

Аднак па ўсяму відаць, што мясцовыя ўлады па загадах зверху такім чынам наўпрост спрабуюц схаваць рэальнае беспрацоўе. Відавочна, што рабочых месцаў проста няма, а тыя вакансіі, якія прапануюць у цэнтры занятасці – с мізэрнай зарплатай.

Ян Вайтовіч

ІНВЕСТЫЦЫІ

ЭКАНАМІЧНЫ ФОРУМ

Прадпрыемствы Шумiлiншчыны на мiжнародным эканамiчным форуме прэзентавала намеснiк старшынi райвыканкама Святлана Цiмашэнка.

Цяперашні VIII міжнародны эканамічны форум "Інавацыі. Інвестыцыі. Перспектывы », які стартаваў 16 траўня ў Віцебску, адрозніваюць маштабы. Уражвае колькасць удзельнікаў – больш за 85 дэлегацый з 22 краін свету!

Гэта самы буйны па дзелавым прадстаўніцтву форум, які мы калі-небудзь збіралі, падзяліўся меркаваннем Канстанцін Чорны, намеснік старшыні камітэта эканомікі Віцебскага аблвыканкама:

– Толькі замежнікаў больш 450. Да прыкладу, спецыяльна прыляцелі прадстаўнікі чатырох правінцый Кітая. Галоўная ідэя форуму, з аднаго боку, традыцыйная: дэманстрацыя нашых дасягненняў. Разам з тым мы разумеем, што трэба выбудоўваць новыя тавараправодныя, інвестыцыйныя схемы, таму хочам растлумачыць, як мы разумеем узаемавыгаднае супрацоўніцтва.

У гэтым годзе форум змяніў прапіску і праходзіць на пляцоўках Летняга амфітэатра. Менавіта на яго сцэне заключылі мноства дамоваў аб супрацоўніцтве раёнаў Віцебшчыны з замежнымі рэгіёнамі. Сапраўдным упрыгожаннем форуму сталі разгорнутыя выставачныя экспазіцыі "Інавацыйнае развіццё рэгіёнаў», «Экспарт-2019», «Інавацыйныя тэхналогіі ў сферы турызму, спорту і гасціннасці», «IT-зона», «Інавацыйнае абсталяванне і тэхніка »,« Арт-Авангард »,« Зона спорту і турызму »...

Віцебскі форум – выдатная магчымасць гучна заявіць пра сябе, лічыць намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама Святлана Цімашэнка:

– Удзельнічаем не ўпершыню і на сваім вопыце пераканаліся, што эфект ёсць. Дзелавыя кантакты наладзілі не толькі з айчыннымі, але і з замежнымі партнёрамі: прадпрыемствамі, гандлёвымі сеткамі. Удалы прыклад – Обальскі керамічны завод, які пасля мадэрнізацыі бярэцца за справу з новымі сіламі. Цікава, што з Обальскай цэглы ўзводзіліся сцены храма Хрыста Збавіцеля ў Маскве, а таксама будуць пабудаваны Васкрасенскія вароты Крамля. Актыўна выкарыстоўваюць нашу прадукцыю і на будоўлях у Ленінградскай вобласці. Улічваючы тамтэйшыя няпростыя кліматычныя ўмовы, гэта лепшае пацвярджэнне: якасць нараджае прапанову.

sb.by

СКАРГА

ЗВАРОТЫ ДА ПАМОЧНІКА ПРЭЗІДЭНТА

Да памочніка Прэзідэнта ў другі раз звярнулася дырэктар з Шумiлiншчыны, якая пацярпела ад сталiчнай фiрмы.

Паводле памочніка Прэзідэнта Віталя Воўка, вельмі важна своечасова рэагаваць на праблемы людзей. Ужо ў другі раз прыехала на прыём да Віталя Воўка дырэктар ТАА «Лягно» Ірына Дзіковіч з вёскі Каравайніца Шумілінскага раёна.

Спадарыня Ірына аплаціла абсталяванне сталічнай фірме ў кастрычніку мінулага года і з таго часу станкоў няма, і грошай пастаўшчык не вярнуў. Тады пацярпелая ад махляроў звярнулася з заявай у міліцыю, дзе і высветлілася, што яна было далёка не адзіная. І тут хутка дапамагчы ў дадзеным выпадку не атрымаецца.

Віталь Воўк у сваю чаргу пракаментаваў сітуацыю:

"Не першы выпадак, калі людзей падманваюць – наймаюць на працу, потым не разлічваюцца, кажуць, што фірма ў банкруцтве, грошай няма. Або прадпрымальнік бярэ грошы за вокны або мэблю, а потым ні паслуг не аказвае, і суды не на яго карысць, а кліенты немалыя сумы вярнуць не могуць. Горш за ўсё, што ашуканцы часта ходзяць на волі і няма спосабу прымусіць іх разлічыцца. Ёсць прабелы ў заканадаўстве, іх трэба запаўняць."

Падводзячы вынікі прыёму, памочнік Прэзідэнта сказаў, што работа са зваротамі грамадзян у раёне наладжана: амаль усе пытанні былі ня мясцовага характару. Гэта сведчыць пра тое, што ўлада своечасова рэагуе на запыты людзей.

Ян Вайтовіч

ПАМЯЦЬ

УШАНАВАЛІ ГЕРОЯЎ

44 імя герояў Вялікай Айчыннай вайны ўвекавечана на мемарыяльнай дошцы ў Шумiлiнскiм раёне.

Мемарыяльная дошка ў гонар разведчыкаў 51-й стралковай дывізіі 1-га Прыбалтыйскага фронту ўрачыста адкрыта ў аграгарадку Мішневічы Шумілінскага раёна. Гэта вайсковае фарміраванне стала гвардзейскім пасля ўдзелу ў Сталінградскай бітве. А ганаровае найменне "Віцебская" дывізія" атрымала за важную ролю, якую яна адыграла ў вызваленні Віцебскай вобласці ад нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Замінулыя гады энтузіясты-пошукавікі ўсталявалі яшчэ 8 імёнаў загінуўшых герояў. І вось зараз адчаканены ў чорным граніце новы пералік нагадвае нам пра 44 адважных воінаў, якія аддалі свае жыцці за Радзіму.

Мерапрыемства выклікала непадробную цікавасць у мясцовых жыхароў, актыўны ўдзел прыняла моладзь. Школьнікі ўважліва слухалі аповяд аб бясспрыкладным подзвігу франтавых выведнікаў. Так, іх камандзір ардэнаносец Георгій Шубін 44 разы пераходзіў лінію фронту, здабываючы неацэнную інфармацыю.

Ключавую ролю ў аднаўленні імёнаў загінуўшых згулялі дачка легендарнага героя Надзея Шубіна і расійскі пісьменнік Уладзімір Аляксееў. Гэта іх намаганнямі пры спонсарскай дапамогі полацкіх прадпрымальнікаў Івана Ларына і Алега Пржэвальскага мемарыяльная дошка была абноўлена, нагадваючы ўсім нам, што ніхто не забыты.

vitvesti

Пераклад з расейскай рэдактара

МЯСЦОВАЯ ЎЛАДА

ДНІ ЦВЯРОЗАСЦІ

30 мая і 8 чэрвеня ў Шумілінскім раёне быў абмежаваны гандаль алкагольнымі напіткамі. Менавіта такое рашэнне прыняў Шумілінскі райвыканкам.

На падставе пункта 5 артыкула 11 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб дзяржаўным рэгуляванні вытворчасці і абароту алкагольнай, нехарчовай спіртаўтрымліваючай прадукцыі і нехарчовага этылавага спірту" Шумілінскі раённы выканаўчы камітэт рашыў абмежаваць продаж алкагольных напіткаў на тэрыторыі раёна з 00.00 да 24.00:

30 траўня – у сувязі з правядзеннем мерапрыемстваў, накіраваных на папулярызацыю здаровага ладу жыцця, прафілактыку п'янства і алкагалізму, барацьбу з імі;

8 чэрвеня – у сувязі з правядзеннем выпускных вечароў ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Забарона не распаўсюджваецца на розничны гандаль на аб'ектах грамадскага харчавання ў разлію.

У. Прылуцкі

СПОРТ

ЮНЫЯ ФУТБАЛІСТКІ З ШУМІЛІНА

Юныя футбалісткі з Шуміліна атрымалі пераканаўчую перамогу ў ходзе абласных спаборніцтваў на прызы Прэзідэнцкага спартыўнага клуба «Скураны мяч», фінал якіх прайшоў Оршы.

Каманда «Шумілінастарз» пад кіраўніцтвам Уладзіміра Кучко, якая складаецца з вучаніц Слабадской базавай, а таксама Шумілінскага сярэдніх школ №№ 1 і 2, абыграла саперніц і ўпэўнена заняла першае месца. Дзяўчаты дабіліся зайздросных вынікаў таксама ў індывідуальным заліку. На рахунку нападаючай Ксеніі Юрчанка пяць забітых галоў, а лепшай на поле была прызнаная Вольга Рахцеева. Сёлетняй восенню з 2 па 6 верасня ў Мінску адбудзецца фінал «Скуранога мяча», на якім гонар Віцебскай вобласці будуць абараняць юныя футбалісткі з нашага раёна.

Алесь Прыбярэжны

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

ЗНЯВЕЧЫЛІ МУЖЧЫНУ

Жыхара вёскі Мазурына жорстка збілі двое мужчын.

64 гадовы пацярпелы быў дастаўлены ў раенны шпіталь з пераломамі рэбраў, закрытай траўмай грудной клеткі, кровападцёкамі. Як потым высветлілася, яго пабілі два родныя браты з Сідараўшчыны, адзін з якіх раней быў судзімы за падобнае злачынства.

Супрацоўнікі міліцыі зараз высвятляюць прычыны і падрабязнасці таго, чаму пакалечылі мужчыну.

Супраць вінаватых узбуджана крымінальная справа. Ім пагражае ад 5 да 10 гадоў.

Алесь Прыбярэжны

СОЦЫУМ

ПАРАДЫ ПСІХОЛАГА

Псіхолаг ТЦСАН ў Шуміліна: як захаваць шлюб, знайсці агульную мову з дзецьмі і здабыць душэўную раўнавагу.

Двухпавярховы будынак з беглым электроннай радком на ўездзе ў Шуміліна добра вядома мясцовым жыхарам. Сюды, у тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (ТЦСАН), штодня звяртаюцца многія людзі. Мэта арганізацыі – садзейнічанне тым, хто апынуўся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Інвалідам, састарэлым, дзецям-сіротам, грамадзянам, якія вызваліліся з месцаў зняволення. Ролю прафесійнага псіхолага тут адна з ключавых.

У гэтым годзе спаўняецца пяць гадоў, як гэтую пасаду займае Ларыса Забаўская. Без перабольшання можна сказаць, што за гэтыя гады ў зоне ўвагі Ларысы Мікалаеўны апынуліся сотні людзей.

Да пачатку нулявых ў Шуміліна дзейнічала толькі служба сацыяльнай дапамогі дома, якая з часам перарасла ў ТЦСАН. Сёння гэта буйная арганізацыя раённага маштабу. Дзейнічаюць спецыяльныя аддзялення для пенсіянераў і людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Ёсць различанае на 30 ложкаў памяшканне для знаходжання пажылых грамадзян, за якімі патрабуецца догляд. Асобнае падраздзяленне займаецца сацыяльнай адаптацыяй і рэабілітацыяй. І вось што характэрна: усе без выключэння напрамкі дзейнасці цэнтра ўключаюць псіхалагічную дапамогу. Людзі прыходзяць розныя, а просьба адна – дапамагчы разабрацца ў хітраспляценнях жыццёвых праблем.

– У ідэале на кожную размову сыходзіць каля гадзіны, – распавядае Ларыса Мікалаеўна.

– Я абавязана паглыбіцца ў сутнасць таго, што адбываецца і падказаць чалавеку нешта такое, што здольна змяніць яго стаўленне да жыцця, а, можа, і саму жыццё.

– Агульныя словы і ходкія рэцэпты не прымаюцца. Людзі адчуваюць фальш. Толькі індывідуальны падыход і поўная самааддача. Не будзе душэўнага кантакту – чалавек ніколі не расчыніцца і я проста не змагу дапамагчы. Таму максімальную ўвагу кожнаму. Мяне наведваюць часам да сямі чалавек у дзень. Але больш за ўсё, – калі я выязджаю ў раён і вяду прыём у адміністрацыях сельсаветаў.

Што ж чакаюць людзі ад псіхолага, у якой дапамозе маюць патрэбу?

Да прыкладу, звярнуліся жонкі з просьбай аднавіць гармонію ў сям'і. Разам пражылі сем гадоў, ёсць маленькія дзеці. Бацькі разводзіцца не жадаюць, зацікаўлены наладзіць добрыя ўзаемаадносіны. Ларыса Мікалаеўна персанальна папрацавала з кожным. Прапанавала ацаніць рысы свайго характару, ўзважыць, ад чаго варта пазбавіцца, а якія боку ўзмацніць. У выніку сумеснай з псіхолагам аналітычнай працы людзі зірнулі на сітуацыю інакш, атмасфера ў адносінах палепшылася.

Добра, што гэтай пары сустрэўся пісьменны і добразычлівы лекар чалавечых душ. У адваротным выпадку, не выключана, што і яна папоўніла б бязрадасную статыстыку разводаў.

– Практыка даказвае, – дзеліцца вопытам Ларыса Мікалаеўна, – што сем'і іншы раз бурацца з-за прыкрых непаразуменняў, дробязяў, элементарнага недаразумення. Трэба дапамагчы людзям павярнуцца адзін да аднаго тварам, пачуць спадарожніка жыцця. Сам бяз прафесійнага спецыяліста гэта, на жаль, далёка не заўсёды магчыма.

Ад таго, што захавалася сям'я, выйграюць, перш за ўсё, дзеці. Пра тое, як пакутуюць дзеці і дзяўчынкі, абдзеленыя бацькоўскім цяплом, псіхолаг з Шуміліна ведае не па чутках. Адна са службовых абавязкаў Ларысу Мікалаеўну – весці такіх маладых людзей пасля іх паўналецця. Бо калі яшчэ ўчора падлеткаў хтосьці апекаваў, то, ступіўшы ў дарослае жыццё, яны застаюцца адны. Прыстасаваць рабят да рэалій гэтага свету, навучыць знаходзіць паразуменне ў калектыве, дапамагчы пераадолець комплекс абдзеленымі – гэта карпатлівая і няпростая праца.

Што казаць пра несалодка сірочай долі, калі часам нават у самых спрыяльных абставінах, ва ўлонні моцнай сям'і, узнікаюць неабыякія праблемы.

Аднойчы да Ларысы Забаўскі прыйшла жанчына, якая страціла надзею знайсці агульную мову са сваёй 14-гадовай дачкой. Дзяўчынка ігнаруе заўвагі, самавольна сыходзіць з дому, сустракаецца з хлопцам, які значна старэйшы за яе. Звыклыя камандныя метады наставіць дачка на шлях ісціны не спрацоўвалі. Дзіця зусім стала некіравальным. На шчасце, у сучаснай псіхалогіі праблемы пераходнага ўзросту грунтоўна вывучаны. Правёўшы анкетаванне ўдзельнікаў канфліктнай сітуацыі, Ларыса Мікалаеўна прыйшла да высновы, што маме варта змяніць стыль зносін з дачкой. Дзяўчынка павінна рэальна адчуць, што родныя і блізкія разумеюць яе перажываннi, сумненні, няўпэўненасць у сабе. Ключ да поспеху – ня строгасць і вокрык, а душэўная падтрымка, чуласць, клопат з боку старэйшых.

Такія толькі асобныя эпізоды. Людзі прыходзяць да псіхолага з надзеяй, часам, апошняй, чакаюць цуду. І хоць Ларыса Мікалаеўна цудаў не стварае, тым не менш, спрабуе не расчараваць. Заўсёды добразычлівая, усміхаецца, пазітыўна настроеная, як бы ні была складаная праблема, якую даводзіцца вырашаць.

І раённыя ўлады па вартасці ацанілі працу Ларысы Забаўскі, прысвоіўшы ёй тытул «Жанчына Шуміліншчыны 2018».

– Радасна ўсведамляць, што ты прыносіш рэальную карысць, – кажа Ларыса Мікалаеўна.

vitvesti

Пераклад з расейскай рэдактара

ЗАБІЎ МЕТАЛІЧНАЙ ТРУБОЙ

У ноч з на 18 чэрвеня на малочнатаварнай ферме ў вёсцы Лявонава быў забіты 52-гадовы вартаўнік.

Анатоль працаваў на мясцовай малочна-таварнай ферме. Яго сябар быў беспрацоўным: звольніўся з апошняга месца працы, але ўзрост выхаду на пенсію павысілі. І мужчына перабіваўся выпадковымі заробкамі.

«Сям'і не было ані ў таго, ні ў другога. Ці выпівалі? Ну, бывала. Каб іх прыцягвалі да адказнасці за нейкія п'яныя дэбошы, дык не. Але і цвярознікамі не назавеш», — кажуць пра мужчын у вёсцы.

Анатоль і Сяргей добра ведалі адзін аднаго, калісьці нават працавалі разам.

Але ў ноч на 18 чэрвеня старэйшы мужчына завітаў на ферму, дзе працаваў малодшы. Скончылася ўсё забойствам: Сяргей С. збіў металічнай трубой свайго аднавяскоўца. Ад атрыманых траўмаў Анатоль памёр.

Сяргея С. узялі пад варту.

Прычынай забойства магла быць рэўнасць. Мужчыны пасварыліся праз жанчыну, распавёў мясцоваму выданню «Герой працы» начальнік райаддзела Следчага камітэта Віктар Шышковіч.

Наша Ніва

ВАЛАНЦЁРСКІ РУХ

У ШУМІЛІНЕ БУДЗЕ ВЕЛАШКОЛА

Велашкола і турыстычныя веламаршруты неўзабаве з'явяцца ў Шуміліне.

Не сакрэт, што на Шуміліншчыне любяць веласіпеды. Прынамсі, самыя адчайныя не ставяць "на кансервацыю" свайго жалезнага сябра нават у зімовы сезон. Але разам з тым, весці гаворку пра культуру веласіпеднага руху і развіццю гарадскую інфраструктуру пакуль што не даводзіцца.

Менавіта таму выправіць гэтую сітуацыю вырашыла грамадскае аб'яднанне па садзейнічанню ўстойліваму развіццю шумілінскага рэгіёна «ЭкаБум».

Неўзабаве быў распрацаваны праект па развіццю веласіпеднага руху ў раёне, які знайшоў фінансавую падтрымку у арганізацыях Еўрапейскага Звязу. Адзначылі карыснымі для развіцця рэгіёна прапановы «ЭкаБума» і мясцовыя ўлады, якія ўзялі на сябе пэўную частку фінансавых абавязкаў. Вядзецца работа па удасканальванні вулічнай веласіпеднай інфраструктуры раёна. А гэта найперш ўстаноўка велапарковак і экспрэс-станцыі па самастойнаму рамонту і абслугоўванню веласіпедаў. Таксама ёсць патрэба ў паніжэнні бардзюраў у месцах велапераездаў, нанясенне спецыяльнай разметкі і многае іншае.

Цяпер ідзе распрацоўка веласіпедных турыстычных маршрутаў «Вялікі камень» і «Блакітныя каралі Шуміліншчыны». Важную ролю іграе і асветніцкая работа, у прыватнасці, арганізацыя велашколы, дзе інструктары будуць вучыць дзяцей і дарослых правілам бяспечнага ваджэння веласіпеда.

Алесь Прыбярэжны

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання ящчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

КАЛІ НЕ ЁН, ДЫК ХТО Ж?

Важная асаблівасць «беларускай мадэлі» — адсутнасць электаральных рэйтынгаў у вышэйшых службовых асобаў дзяржавы.

Сярод маіх калегаў і знаёмых няма прыхільнікаў расійскага прэзідэнта Уладзіміра Пуціна. Таксама ў маім блізкім коле няма і тых, хто аддаваў бы перавагу аб'яднанню з Расіяй, а не ўступленню ў Еўрасаюз.

Аднак, калі меркаваць па шматгадовых даследаваннях НІСЭПД, прадстаўнікі еўрапейскага выбару заўсёды знаходзіліся ў Беларусі ў меншасці. Падчас апошняга апытання (лета 2016 года) незалежныя сацыёлагі зафіксавалі наступнае размеркаванне геапалітычных прыхільнасцяў беларусаў: аб'яднанне з Расіяй — 42%, уступленне ў Еўрасаюз — 34%, не здолелі адказаць — 24%.

Варта звярнуць увагу на высокі працэнт рэспандэнтаў, што не далі адказу. Здзіўляцца гэтаму не даводзіцца: усё, што звязана са знешняй палітыкай, ляжыць па-за межамі штодзённага вопыту простага чалавека. Таму свайго меркавання наконт геапалітыкі ў яго няма і быць не можа.

Аднак усё мяняецца, калі пераходзіць на асобы. Прыводжу размеркаванне адказаў на пытанне: «Як Вы ставіцеся да прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна?» (чэрвень 2012 года): станоўча — 48%, абыякава — 35%, адмоўна — 13%, не здолелі адказаць — 4%.

Упалітыцы як і ў футболе, як вядома, разбіраюцца ўсе, але не ў любой палітыцы, а ў рэдукаванай да асабістых адносін. Як кажа мая сястра, чалавек з вышэйшай адукацыяй, якая ўсё сваё свядомае жыццё пражыла ў Ленінградзе-Пецярбургу: «Пры алкаголіку Ельцыне мы ледзь зводзілі канцы з канцамі, а Пуцін — малайчына, таму і жыццё наладзілася».

Пры Ельцыне (1991–1999) сярэдняя цана нафты складала 16,5 долара за барэль. Пры Пуціне яна тры гады запар трымалася вышэй за 110 долараў за барэль. Акрамя таго, большая частка прэзідэнцтва Ельцына прыйшлася на час, калі савецкага парадку ўжо не існавала, а новы яшчэ не сфармаваўся. Але спрабаваць растлумачыць такія «тонкасці» маёй сястры — значыць марнаваць час.

Не выключэнне, а правіла

Калі я сутыкаюся па-за сваім блізкім колам з прыхільнікамі расійскага прэзідэнта, што гатовыя абараняць свайго куміра з пенай у рота, задаю ім простае пытанне-тэст: «А чым жа так вызначыўся Пуцін да таго, як стаў прэзідэнтам?» Нескладана здагадацца, што ўцямнага адказу на гэтае пытанне мне яшчэ ні разу не далі.

Заходжу на асабісты сайт нацыянальнага лідара Расіі. У раздзеле «Біяграфія» чытаю: «Пасля вяртання з Германіі ў Ленінград Уладзімір Пуцін з 1990 года займаў пасаду памочніка рэктара Ленінградскага дзяржуніверсітэта па міжнародных пытаннях». Іншымі словамі, ён быў звольнены з органаў, ці з нешта няправільна разумею?

Адпаведных каментараў у інтэрнэце — воз і вазочак. Аднак інтэрнэт — гэта памыйніца, як справядліва ахарактарызаваў сусветнае павуцінне ў свой час адзіны беларускі палітык (АП). Так што я не рэкамендаваў бы спяшацца з аднозначнымі высновамі.

«Хто быў нікім, той стане ўсім». Як паказала гісторыя, гэта поўнае аптымізму прароцтва аўтара словаў «Інтэрнацыяналу» Эжэна Пацье ніякага дачынення да працоўнага класу не мае. Іншая справа — наменклатура. Таму выпадак з Пуціным — не выключэнне, а правіла. З АП, між іншым, у пачатку 1990-х адбылася аналагічная гісторыя.

Усім нам неаднаразова даводзілася сутыкацца з пытаннем: «Калі не ён, дык хто?» Пытанне гэта надзвычай папулярнае на постсавецкай прасторы. Пошукам адказу на яго, як правіла, займаюцца ў апазіцыйным асяродку. Шукаюць — і не знаходзяць.

Незалежная сацыялогія марнасць пошукаў пацвярджае. Напрыклад, у чэрвені 2016 года электаральны рэйтынг АП склаў 30%, а ў яго бліжэйшых апанентаў Караткевіча і Статкевіча — 5%, у Мілінкевіча і Някляева — 3%. Далей ідзе яшчэ шэраг вядомых у вузкіх апазіцыйных колах прозвішчаў са значэннем рэйтынгу ніжэй статыстычнай памылкі.

Усё звыкла. Усё заканамерна. Але ў гэтым спісе няма ніводнага прозвішча прадстаўнікоў улады. Ні кіраўніка ўрада, ні старшыні парламента!

Пры такой сацыялогіі не павінна здзіўляць актуальнасць пытання: «Калі не ён, дык хто?» Але сацыялогія толькі фіксуе рэальнасць, яна яе не фарміруе.

Пошукі крыніц феномену адзінага палітыка прапаную правесці з дапамогай дырэктара Лявада-цэнтра Льва Гудкова: «У параўнанні з рэйтынгам папулярнасці палітыкаў у дэмакратычных краінах, дзе існуе палітычная і эканамічная канкурэнцыя і ёсць свабодная прэса, адкрытая крытыка ўлады. Мы маем справу зусім з іншай з'явай — гэта арганізаваны кансенсус, які трымаецца на вельмі магутнай машыне прапаганды (вылучана. — рэд.)».

Ленін думае пра нас

На якой падставе футбольныя фанаты лічаць Ліянэля Месі вялікім футбалістам? Безумоўна, прэса не абыходзіць яго бокам, ды і рэкламадаўцы да яго добразычлівыя. Але следства не варта блытаць з прычынай. Месі, перш за ўсё, футбаліст, які забівае ў кожным сезоне больш за 30 галоў. Хочаце стаць другім Месі і зарабляць звыш 100 мільёнаў долараў на год? Няма праблем. Пачынайце рэгулярна забіваць лепшым камандам свету.

АП на беларускім палітычным полі гуляе ў ганаровай адзіноце. Ён забівае мячы ў браму, у якой няма брамніка. Таму і актуальнае пытанне: «Калі не ён, дык хто?» Між тым, спецыялістаў, здольных забіваць у пустую браму, знойдзецца ў Беларусі калі і не мільён, то ўжо сотня тысяч гарантавана. Але якімі б ні былі іх асабістыя якасці, шанцаў быць дапушчанымі паганяць мяч па палітычным полі ў іх няма. Не для таго чвэрць стагоддзя таму АП «падняў уладу з бруду».

Каб азнаёміцца са спецыфікай працы машыны беларускай прапаганды, далёка хадзіць не трэба. Прапаганда — на тое і прапаганда, каб быць публічнай. Ненавязлівасць не з'яўляецца яе моцным бокам.

Возьмем які-небудзь выпадкова абраны прэс-рэліз з сайта АП. Напрыклад, за 21 траўня 2019 года — ён прысвечаны нарадзе па актуальных пытаннях эканомікі. Сапраўды, больш значную тэму адшукаць складана. Нездарма ж АП пастаянна нагадвае нам, што падмуркам пасляховай дзяржавы з'яўляецца моцная эканоміка.

І якую інфармацыю пра стан беларускай эканомікі мы можам даведацца з прэс-рэлізу? Абсалютна ніякую. Прыводжу тыповы фрагмент дакумента: «Хацелася б пачуць ад прэм'ер-міністра і віцэ-прэм'ераў, якая сітуацыя ў нас з экспартам. Натуральна, найважнейшае пытанне — валавы ўнутраны прадукт. Які ў нас рух у гэтым кірунку?»

Інтрыгуючы пачатак, пагадзіцеся. Праблема, аднак, палягае ў тым, што нічога, акрамя пытанняў АП, тэкст прэс-рэлізу не ўтрымлівае. Пытанні ёсць, а адказаў на іх няма. Такі вось своеасаблівы рэмейк маналогу сатырыка Міхаіла Жванецкага «Сход на лікёра-гарэлачным заводзе» з яго знакамітым рэфрэнам: «Шкада, што мы так і не здолелі паслухаць начальніка транспартнага цэху».

Для чаго ж тады такі «змястоўны» дакумент быў размешчаны на галоўным дзяржаўным сайце? У чым яго сэнс? З якой мэтай падобныя дакументы потым тыражуюць дзяржаўныя СМІ?

А сэнс якраз і палягае ў тым, каб пераканаць чытачоў у наяўнасці ў краіне адзінага палітыка, які ўвесь час трымае руку на пульсе краіны і якому ёсць справа да ўсяго. Карацей, «Ленін думае пра нас».

Гэтай жа мэце служаць рэгулярныя наведванні АП прамысловых і сельскагаспадарчых прадпрыемстваў…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ЛУКАШЭНКА — 25

КУДЫ ЁН НАС ЗАВЁЎ?

Нагода для святкавання ёсць, але святочных усмешак бракуе. Кіраўнікі краінаў, якія ўваходзяць у Еўразійскі эканамічны саюз, адзначылі ў Нур-Султане пяць гадоў з моманту падпісання Дамовы аб ЕАЭС. Для беларускага кіраўніка гэта не адзіная гадавіна сёлета. У снежні мінае 20 гадоў з моманту падпісання Дамовы аб стварэнні Саюзнай дзяржавы, а ўжо ў ліпені — 25 гадоў з таго дня, як Лукашэнка зрабіўся прэзідэнтам Беларусі.

Ці ёсць што святкаваць, высвятляла Вольга Жарнасек.

Пяць гадоў для кожнага хаўрусу — дастатковы тэрмін, каб зрабіць першыя падсумаванні і падзяліцца назіраннямі. «Еўразійскі эканамічны саюз мае аўтарытэт на міжнароднай арэне. Часам мы чуем, чытаем дый самыя кажам, што з намі нібыта не хочуць супрацоўнічаць. Проста зайздросцяць», — запэўнівае Аляксандр Лукашэнка.

Надзвычай пазітыўная ацэнка. Але літаральна ў сакавіку падчас «Вялікай размовы» кіраўнік Беларусі ацэньваў ЕАЭС зусім інакш: «Я вялікіх надзеяў не маю ў плане нашага Еўразійскага эканамічнага саюзу».

Ці штосьці змянілася за гэты час? Наўрад ці. Розныя, а часам супрацьлеглыя меркаванні для розных аўдыторыяў — даўно і добра вядомы стыль вонкавай палітыкі Аляксандра Лукашэнкі. Што да рэальнай ацэнкі ЕАЭС, то эксперты не маюць сумневаў.

Валер Карбалевіч, палітычны аглядальнік: «Еўразійскі эканамічны саюз — гэта, паводле праекту Расеі, праграма геапалітычная. Сэнс яе ў тым, каб Расея магла ўплываць на постсавецкую прастору, трымаць яе пад кантролем».

Сапраўдным хаўрусам цяжка назваць і гэтак званую Саюзную дзяржаву Расеі ды Беларусі, якая сёлета адзначае 20-гадовы юбілей. «Гэта быў 1999 год, калі ў Расеі прэзідэнтам быў стары, хворы, непапулярны Ельцын, а ў Беларусі тады на пад'ёме быў малады, энергічны, харызматычны Лукашэнка», — згадвае Валер Карбалевіч.

Планы Лукашэнкі ачоліць новае ўтварэнне перакрэсліў таксама малады і не менш энергічны пераемнік Барыса Ельцына. З таго часу Беларусь пад кіраўніцтвам Лукашэнкі атрымала безліч эканамічных прэферэнцыяў, што прывяло да істотнай залежнасці беларускай эканомікі ад Крамля.

На думку Карбалевіча, Расея, якая была доўгі час галоўным спонсарам і галоўнаю крыніцаю выжывання беларускага рэжыму, сёння становіцца крыніцаю пэўных праблемаў. Праблемаў і пэўных пагрозаў.

Пагроза стала відавочнаю пасля анексіі Крыму Расеяй і пачатку ўзброенага канфлікту на Данбасе, інспіраванага Масквою. З'явіліся пытанні, ці Беларусь стане наступнаю.

Аляксандр Сыцін, палітолаг Цэнтру палітычных даследаванняў Паўночнай і Усходняй Еўропы, Расея: «З гледзішча Расеі, Беларусь — гэта не асобны народ і не асобная тэрыторыя. А Саюзная дзяржава — гэта так, нейкая праформа. Таму пры найменшай пагрозе, спробе Беларусі нейкім чынам адысці да Захаду, магчымыя абсалютна любыя сцэнары. Можа, акрамя рэальных танкаў на Менск».

Тым не менш расейская агрэсія ва Украіне змусіла шукаць Аляксандра Лукашэнку іншыя пункты апоры ў вонкавай палітыцы. Майстар балансавання ўзяў на сябе ролю міратворца ў расейска-ўкраінскім канфлікце і ўгаварыў бакі правесці ў Менску мірныя перамовы.с

Дзмітрый Грамакоў, сацыёлаг, кіраўнік даследніцкіх праектаў украінскага цэнтру «РАНД»: «Так, мы ўдзячныя Лукашэнку за наданне гэтай пляцоўкі і за тыя ўмовы, каб гэтыя сустрэчы ў прынцыпе адбыліся. Але сказаць, што ён адыграе нейкую ролю, — гэта дастаткова ўмоўна».

Так ці інакш, роля міратворца прынесла кіраўніку Беларусі канкрэтныя дывідэнды. У 2015 годзе Еўразвяз прыпыніў санкцыі супраць Лукашэнкі, а праз год канчаткова выдаліў яго са свайго чорнага спісу і пачаў запрашаць на Захад. 1 верасня кіраўніка Беларусі чакаюць у Польшчы, дзе адбудуцца ўрачыстасці памяці пра пачатак Другое сусветнае вайны.

(скарочана)

"Белсат"
https://belsat.eu

ПАЧАТАК ВАЙНЫ

ЯКІ КАВАЛАК ВАЙНЫ ЗЬНІК У САВЕЦКІ ЧАС

22 чэрвеня 1941 года нямецкія войскі напалі на СССР. І хаця заходні пункт савецкай мяжы і мяжы БССР знаходзіўся тады за 150 кілямэтраў ад Берасьця, менавіта з абароны крэпасьці савецкая прапаганда зрабіла адзін з галоўных мітаў вайны. Чаму прапаганда намагалася схаваць і забыць падзеі першага дня вайны ў самай заходняй кропцы БССР?

Пра белыя плямы пачатку савецка-нямецкай вайны Свабодзе расказаў гісторык Андрэй Катлярчук, дацэнт унівэрсытэту Сэдэртарна ў Швэцыі.

Пралік Сталіна

Калі мы паглядзім на мапу БССР чэрвеня 1941 году, то пабачым, што там ёсьць клін — Беластоцкі выступ. У той час Беластоцкая вобласьць была заходняй мяжой БССР. Яе далучылі да Беларусі ў 1939 годзе на моцы пакту Молатава-Рыбэнтропа. І гэта быў пралік Сталіна. Бо вялікая мяжа зь Нямеччынай ствара тое, што савецкая прапаганда называла — «вераломны і нечаканы напад». Калі б быў калідор у выглядзе іншай краіны, то такі напад быў бы немагчымы.

Вайна не была сюрпрызам для СССР

22 чэрвеня ў Беластоцкай вобласьці знаходзіліся элітныя савецкія войскі, фактычна найлепшыя часткі 10-й арміі, у тым ліку 6-га мэханізаванага корпусу. Тысяча танкаў, адборныя часткі, якія чакалі нападу. 20 чэрвеня начальнік памежных войскаў усяго СССР Сакалоў нечакана прыехаў у райцэнтар Ломжа на самай акраіне Беластоцкай вобаласьці. Немцы дэманстратыўна вывелі тэхніку, гарматы, і паставілі іх насупраць пагранічных заставаў. Ужо ў той жа дзень памежная служба была пераведзеная на «ўзмоцнены варыянт нясеньня службы».

Татальная катастрофа саветаў

Вайна пачалася ў Аўгуставе і ў Ломжы. У ноч, калі немцы напалі, там адбылася татальная катастрофа. Большасьць памежнікаў загінула ў першых масіўных баях. Камандзір 87-га пагранатраду у Ломжы Гурый Здорскі напісаў у мэмуарах, што разам са сваёй групай памежнікаў выйшаў з акружэньня ажно пад Рагачовам. У яго было 2 тысячы салдатаў і зь іх загінула 1600. Паніка, адступленьне, больш за 300 тысяч палонных на магістралі ад Беластоку да Слоніма. Была парушаная ўся сувязь, а трэба памятаць, што гэта быў цэнтар вайсковага кіраваньня. Паводле нямецкіх дадзеных, было пакінута больш за 3 тысячы танкаў, абсалютна непашкоджаных, 245 самалётаў.

Разьня на Беласточчыне вырашыла кампанію 1941 году

На пытаньне, чаму праз тыдзень немцы былі ўжо ў Менску, а 10 ліпеня — пад Смаленскам, адказ адзін — Беластоцкі выступ. Многія гісторыкі лічаць, што прычынай фіяска савецкіх войскаў стаў памылковы сцэнар Генэральнага штабу. Савецкія вайскаводы чакалі галоўнага ўдару на Ўкраіне, а ён прыпаў на Беласток. Кіеў змагаўся і быў захоплены ўвосень 1941-га, а ў Менску, трэцім найважнейшым цэнтры СССР, немцы былі ўжо праз тыдзень. Не пасьпела адбыцца эвакуацыя, і наступствы гэтага былі драматычныя. Тое, што адбылося там у чэрвені, і вырашыла кампанію 1941 году.

Вінаватых — расстраляць

Кіраўніцтва Заходняга фронту было 2 ліпеня выклікана Сталіным у Маскву. Генэрал Дзьмітрый Паўлаў і ўсе яго намесьнікі былі расстраляныя па артыкулах за «нядбайнасьць» і «невыкананьне сваіх службовых абавязкаў». Пасьля сьмерці Сталіна яны былі рэабілітаваныя.

Забыць, бо ня ўпісваецца ў канцэпцыю

Падзеі на Беласточчыне пасьля вайны замоўчваліся, бо псавалі гераічны міт вайны, дзе было месца толькі перамогам. Калі б пра гэта казалі ў савецкія часы, то давялося б тлумачыць, як так, што тэрыторыя СССР і БССР, якая да вайны была наша, ужо ня наша. Савецкая канцэпцыя «чужой зямлі ня трэба, сваёй не аддамо» тут не спрацоўвала. Таму гэты кавалак вайны цалкам зьнік у савецкі час.

Дзьмітры Гурневіч
“Радыё Свабода”

ІІ ЕЎРАПЕЙСКІЯ ГУЛЬНІ

ПАГОНЯ, ВІТАЎТ, ШАГАЛ, БЫКАЎ

На стадыёне «Дынама» ў Мінску прайшло афіцыйнае адкрыццё ІІ Еўрапейскіх гульняў. Маштабнае шоу было пакліканае адлюстраваць беларускія традыцыі, каштоўнасці і гісторыю.

Таму на сцэну выходзілі танцоры, стылізаваныя пад персанажаў батлейкі. Ажылі касцюмы Бакста і карціны Шагала — усе гэтыя мілыя закаханыя і казлы. Была свая цэльнасць у гэтай эклектыцы: усё пачалося з песні Пахмутавай «Молодость моя, Белоруссия», а пасля былі і беларускія этна-спевы, і Ганна Нятрэбка з Ігарам Крутым.

Жарэс Алфёраў змяняў Вітаўта і рыцараў Вялікага Княства з калюмнамі і Пагонямі.

У тэлевізійнай версіі Пагоня засталася амаль незаўважнай.

Былі Усяслаў Полацкі і праслаўленыя нядаўняй знаходкай шлемы, Леў Сапега са Статутам ВКЛ і інжынер Казімір Семяновіч, Ефрасіньня Полацкая і авіяканструктар Сухой.

Усё гэта суправаджалася дэкламацыяй складаных вершаў — у тым ліку «Спадчыны» Купалы, «Усе мы разам ляцім да зор» Багдановіча, а таксама Адама Міцкевіча.

Адным з рэжысёраў цырымоніі адкрыцця стаў беларус Аляксандр Вавілаў. Ён падрыхтаваў аснову, з якой пазней працавалі расіяне з кампаніі кампазітара Ігара Крутога, якая выйграла тэндар. Цырымонія складалася з сямі эпізодаў, кожны з якіх быў прысвечаны сюжэту з гісторыі і культуры Беларусі: Купаллю, Сярэднявеччу, сучаснасці і гэтак далей.

А тэлевядоўца з гонарам расказаў, што ў часы Вітаўта наша дзяржава прасціралася ад мора да мора і ад Буга да Угры.

Ушанавалі і старажытны род Радзівілаў.

Спявалі беларускія музычныя зоркі — ад «Тройцы» да оперных зорак Сільчукова і Ляўчук.

Варта адзначыць, што ўвогуле адкрыццё атрымалася вельмі беларусацэнтрычным, разлічаным на ўзмацненне гонару за Беларусь.

Нібы фінальный кропкай стала ўвасобленае на ручніку выказванне Васіля Быкава з «Сотнікава»: «Адзіная рэальная каштоўнасць у чалавека на свеце — яго жыццё».

З гэтым гуманістычным матывам перагукаліся словы Аляксандра Лукашэнкі ў ягоным выступе перад тым як запалілі Агонь гульняў. Ён заклікаў, каб дзяржавы вызначылі самую магутную выключна на спартовых арэнах.

Прэзідэнт Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў Янез Качыянчыч выступіў па-беларуску, чым сарваў авацыю трыбун. А вынеслі алімпійскі сцяг і запалілі агонь — у выглядзе Папараць-кветкі — вялікія беларускія спартоўцы мінулых гадоў.

Зміцер Панкавец
Сяргей Гезгала

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ЛУКАШЕНКО В КАПКАНЕ

Неужели Кремль почти дожал? Подходы Москвы и Минска в вопросах интеграции сблизились на 90%, заявил российский министр экономического развития Максим Орешкин. Несколько недель назад белорусский премьер Сергей Румас говорил, что так называемое углубление интеграции согласовано на 70%.

Орешкин подчеркивает, что обсуждение идет строго в рамках союзного договора, подписанного в 1999 году. Но в том-то и фишка, что тогда молодой президент Александр Лукашенко подмахнул документ, реализация которого грозила и сегодня грозит Беларуси потерей суверенитета, пишет политолог Александр Класковский в своей колонке на «Белсате».

Злые языки поговаривают, что амбициозный «славянский витязь» Лукашенко метил на место старого больного Бориса Ельцина. Но место занял цепкий Владимир Путин, который стал форсировать вопрос элегантного поглощения Беларуси под маркой «братского единения».

Так Беларусь оказалась в капкане вместе с вождем. Правда, первые атаки Кремля в минувшем десятилетии Лукашенко отбил. Всеми правдами и неправдами отбоярился от единой валюты, заявив журналистам, что за зарплатой в Кремль ездить не собирается…

Две ошибки белорусского вождя

Первая ошибка Лукашенко была в том, что он понадеялся обхитрить империю, затеяв с ней игру в «братскую интеграцию». Но эпоха «нефти за поцелуи» закончилась. Империя решила встать с колен, показала свою хватку на Грузии, Украине, а теперь вот взяла в оборот и Минск.

Вторая ошибка Лукашенко в том, что он надеется как-то разрулить ситуацию с Путиным, не проводя реформ и не подключая народ.

Но без трансформации страшно привязанная к ресурсам и рынку России белорусская экономика будет слабеть, а значит, будет таять и ресурс сопротивления кремлевскому нажиму. Без сильного политического класса и мощного, национально сознательного гражданского общества не будет духовных гарантий независимости.

Однако правящий Беларусью четверть века Лукашенко очевидно боится дать отмашку на реформы и открутить гайки в общественно-политической сфере. Ведь могут зашататься устои личной власти. Так что — тащить и не пущать. Назначая на прошлой неделе нового министра внутренних дел, глава государства дал красноречивый наказ: «Тот, кто заслуживает по башке или по морде, — должен получить».

Страны Балтии на рубеже 1990-х использовали исторический шанс, чтобы оторваться от империи. Да, рай земной не построили, но зарплаты там в разы выше белорусских, и шантажировать вентилем эти государства ЕС и НАТО Москва уже не может.

В белорусском же случае петля надежна, и Кремль не торопится. Не грозит танками и зелеными человечками. Он издевательски вежлив: а помните бумаженцию, которую подписали на излете прошлого тысячелетия? Ну так что, будем сближаться или строить из себя оскорбленную невинность?

Не бывает «братской интеграции» с империей. Дай мизинчик — откусит руку.

(скарочана)

Александр Класковский
https://belaruspartisan.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.06.2019 у 19.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.